

Lucian Temelie, Mitică Iancu, Stela Popescu-Temelie, Sorin Lepa

TEATRUL DE STAT DIN GALAȚI

SOLDĂȚELUL DE PLUMB

de Sașa Lichy

Indiferent de intențiile autorului, piesa repune basmul în drepturile sale originare: se adresează doar aparent numai copiilor. În adevăr, lucrat potrivit schemei general consacrate, basmul *Soldățelul de plumb* — deși ne plasează într-o lume lipsită de miracole și ființe fantastice — relevază cu plăcere și jovialitate, într-o poveste simplă, adevăruri general umane cu puternice rezonanțe actuale și, mai ales, vrednice de meditația adulților. Dincolo de povestea năzuroasei (dar simpaticei) prințese Kägü și a soldățelului de plumb (sub haina căruia se ascunde istețul copil al meșterului de jucării — Krull), dincolo de lumea care populează peștriș bine individualizata curte a regelui Olaf al XXVIII-lea, autorul dezbate probleme etice, sociale ale vîrstelor ce depășesc interesul pentru fabulă și culoare al copiilor și pătrund în sfera de preocupări majore ale părinților. Astfel, printre altele, farsa pe care regele-copil o servește pețitorilor, prezentându-le o armată de automate, poate constitui o excelentă parafrază artistică a unei biciuitoare butade în care Einstein denunța spiritul militarist, cultivat în armatele destinate agresiunilor imperialiste. Intrebat de specialiști din Statele Unite (interesați să alcătuiască o baterie de teste) cu privire la ce trebuie să știe un ofi-

țer, Einstein a răspuns: „Nimic! Îi este insuficientă măduva spinării!”, ironizînd suficiența reflexului substituit total reflexiei. Spiritul militarist simbolizat de paiațe vii, redus la funcția automatului, vid de probleme de conștiință, gata să execute orice ordin, constituie mai mult decît o ironie, o demascare ee, din perspectiva unei farse ferice, poartă o încălțură de idei și de semnificații similară în sensuri cu cele aflate în „Robotul Universal...” al marelui realist critic militant ceh Karel Čapek.

Ne aflăm, totuși, în primul rînd, în fața unei povești pentru copii, ambianta materială scenică (geometria simplă și culorile crude ale unor cuburi de joacă) înseriindu-se cu precădere, în cadrul vîrstei, în puterea de imaginație și în sensibilitatea copilăriei. Scenografia (semnată de Victor Crețulescu) se impune ca foarte originală, și prin adevăratea la lipsa de orice solemnitate, de semne exterioare ale autorității, întregind linia și dimensiunile de rînd omenoase în care e pus să se miște „regele de basm”, personaj scund, lipsit de impozanță, pentru care însăși mîntia și coroana monarhică sînt manifest insuportabile, comice, demonstrîndu-și ideile pașnice pe care le „profesează” de pe modestul său tron, mai modest decît orice scaun, un simplu cub.

Semnatarul regiei — Traian Ghițescu-Ciurea — dozează, la rîndu-i, cu atenție, valorile de conținut ale piesei, solicitînd colectivului gălățean un efort egal distribuit de-a lungul spectacolului, stimulîndu-i pe actori să demonstreze un bine inspirat joc de echipă. Partitură susținută cu evidentă plăcere a jocului, au adus în centrul atenției și simpatiei micilor și marilor spectatori pe interpreții Stela Popescu-Temelie, Victor Ianculescu, Mitică Iancu, Sorin Lepa, Dumitru Pîdaru, Grigore Chirițescu.

Irina-Toma Constantinescu